

การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการจากวัฒนธรรมและประเพณี ในกลุ่มสาระการเรียนรู้รายวิชา เศรษฐศาสตร์ โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ CLIL+CBL ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองเรือ อำเภอบางบาล จังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2

Development of Learning Processes on the Topic of Product and Service Creation from Culture and Traditions in the Subject Area of Economics through CLIL+CBL Learning Management Plans for Grade 5 Students at Ban Nong Ruea School, At Samat District, Roi Et Province, under the Office of Roi Et Primary Educational Service Area 2

ทศพร สุ่มมาตย์¹, กิตติพงษ์ พลทิพย์²

ครู คศ.1 โรงเรียนบ้านหนองเรือ อำเภอบางบาล จังหวัดร้อยเอ็ด¹

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด²

Thosaporn Summart¹, Kittiphong Pholthip²

Teacher Level 1, Ban Nong Ruea School, At Samat District, Roi Et Province¹

Nursing of Roi Et Rajabhat University²

E-mail address nainaiza4@gmail.com

วันที่รับบทความ: 21 กันยายน 2568; วันที่แก้ไขบทความ 28 ธันวาคม 2568; วันที่ตอบรับบทความ: 31 ธันวาคม 2568

Received: September 21, 2025; Revised: December 28, 2025; Accepted: December 31, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) พัฒนาการกระบวนการเรียนรู้เรื่องการผลิตสินค้าและบริการจากวัฒนธรรมและประเพณีในกลุ่มสาระการเรียนรู้รายวิชาเศรษฐศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบ CLIL+CBL (2) ส่งเสริมให้นักเรียนได้สร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าต่อชุมชน และ (3) ประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้ดังกล่าว กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองเรือ อำเภอบางบาล จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 25 คน โดยใช้การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการภาษาและเนื้อหา (CLIL) ร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (CBL) ผลการวิจัยพบว่า (1) กระบวนการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้เนื้อหาวิชาเศรษฐศาสตร์ควบคู่กับภาษาอย่างมีประสิทธิภาพ (2) นักเรียนสามารถสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์เชิงวัฒนธรรมที่มีคุณค่าต่อชุมชน และ (3) ความพึงพอใจของผู้เรียนอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุดทั้งด้านเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ การใช้ภาษา การจัดการเรียนการสอนของครู และผลลัพธ์การเรียนรู้ โดยเฉพาะด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้กับชุมชนจริง งานวิจัยนี้สะท้อนว่าการจัดการเรียนรู้ด้วย CLIL+CBL เป็นแนวทางที่สามารถพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: การเรียนรู้แบบ CLIL; การเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน; เศรษฐศาสตร์; วัฒนธรรม; ประถมศึกษา

Abstract

This study aimed to (1) develop a learning process on the topic of product and service creation from culture and traditions in the subject of Economics for Grade 5 students through CLIL+CBL learning management plans, (2) encourage students to create community-valued cultural products, and (3) evaluate students' satisfaction with the learning activities. The participants were Grade 5 students at Ban Nong Ruea School, At Samat District, Roi Et Province. The instructional design integrated Content and Language Integrated Learning (CLIL) with Community-Based Learning (CBL). The findings revealed that (1) the developed learning process effectively enhanced students' learning in economics alongside language skills, (2) students successfully created cultural products that were valuable to their community, and (3) students' satisfaction was rated at high to the highest levels across all aspects, including content, learning activities, language use, teaching management, and learning outcomes, particularly in applying knowledge to real community contexts. This research demonstrates that CLIL+CBL learning management is an effective approach to developing 21st-century learning skills.

Keywords: CLIL; Community-Based Learning; Economics; Culture; Primary Education

บทนำ

การเรียนรู้ในยุคศตวรรษที่ 21 ขับเคลื่อนด้วยพลังความคิดสร้างสรรค์และการแข่งขัน ด้วยศักยภาพความรู้และ ภูมิปัญญาสานกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยี จึงให้ความสำคัญในด้านการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทฤษฎีการสร้างความรู้และเน้นกระบวนการเรียนรู้ มากกว่ากระบวนการสอน ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ในแนวทางของตนเองตามความสนใจ ด้วยการสำรวจ และทดลอง เรียนรู้จากการปฏิบัติ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้เรียนรู้จากการมีส่วนร่วม เรียนรู้จากการสะท้อนความคิดและการเรียนรู้ร่วมกัน อย่างมีปฏิสัมพันธ์ (ชฎาภรณ์ สงวนแก้ว, 2551)

การจัดการเรียนรู้ตามแนว CLIL เป็นการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการเนื้อหา (Content) สารรายวิชาเข้ากับภาษา (Language) โดยมีเป้าหมายพัฒนาผู้เรียนให้เรียนรู้ภาษาผ่านเนื้อหาสาระวิชาต่าง ๆ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเผชิญกับสถานการณ์ จริงในการใช้ภาษา เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดประสบการณ์ในการสื่อสารในภาษาต่าง ๆ จากรายวิชาที่หลากหลาย ทั้งยังเป็นการขยายวงคำศัพท์ และการใช้ภาษาในวิชาในชีวิตประจำวัน พัฒนาทักษะทางภาษาด้วยการใช้ภาษาที่สอง หรือภาษา ต่างประเทศ เป็นสื่อในการทำกิจกรรมในชั้นเรียน เป็นการเปลี่ยนทัศนคติของการเรียนภาษา เป็นการเพิ่มและเติมเต็มหลักสูตร เดิมที่มีอยู่แล้ว โดยครูผู้สอนต้องคำนึงถึงองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ที่เรียกว่า 4Cs อันได้แก่ เนื้อหาสาระ (Content) การรู้คิด (Cognition) การสื่อสารด้านภาษา (Communication) และวัฒนธรรม (Culture) การประเมินผลในการจัดการเรียนรู้ ตามแนวคิด CLIL เน้นการประเมินผลระหว่างเรียน ไม่ได้ประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียน เป็นการประเมินความก้าวหน้า ทาง การเรียนของนักเรียน และประเมินวิธีสอนและการจัด

กิจกรรมการสอนของครู เพื่อครูจะได้นำไปปรับใช้และพัฒนา ด้านการสอนให้ดียิ่งขึ้น (พัทธ์นันต์ แสงพลอย, 2566)

การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community-Based Learning) เป็นแนวคิดที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง จากสถานการณ์จริงในชุมชน ภายใต้การมีส่วนร่วมระหว่างผู้เรียน ผู้สอน และกลุ่มคนในชุมชน กระบวนการสำคัญคือการสะท้อนคิดเชิงวิพากษ์ ซึ่งช่วยให้เกิดความรู้ความเข้าใจ ภายในชุมชนมากขึ้น ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาในด้านทักษะ ความรู้ที่หลากหลาย เช่น การสังเคราะห์ การคิดวิเคราะห์อย่างมีคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งในศตวรรษที่ 21

จากการวิเคราะห์ SWOT Analysis ในหัวข้อการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาโรงเรียนบ้านหนองเรือสรุปได้ดังนี้ (1) จุดแข็ง (Strength) ประกอบด้วย ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา ปฏิบัติหน้าที่สอนครบชั้น อีกทั้งบุคลากรทางการศึกษา มีความรู้ ทักษะ สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีเครือข่ายความร่วมมือทางการศึกษา หน่วยงานการศึกษา/สถานศึกษามีความเข้มแข็ง ให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษา (2) จุดอ่อน(Weaknesses) ประกอบด้วย คุณภาพของผู้เรียนโดยรวมยังต่ำกว่าเกณฑ์ (ร้อยละ 50) โดยเฉพาะกลุ่มสาระคณิตศาสตร์วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และสังคมศึกษา การจัดการศึกษาของสถานศึกษา ยังไม่ส่งผลให้ผู้เรียนมีทักษะและสมรรถนะในศตวรรษที่ 21 (3) โอกาส (opportunities) พบว่า หน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน ภาคประชาชน ประชาสังคมให้ทุกภาคส่วน มีความเข้มแข็ง ให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาและสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง มีแหล่งเรียนรู้ด้านประวัติศาสตร์ ศาสนา วัฒนธรรม และประเพณี เช่น ศูนย์วัฒนธรรมตำบลหนองบัว วัด/อาชีพ /ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่หลากหลาย เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียน มีคุณธรรม จริยธรรม ภาคภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย (4) อุปสรรค (Threats) เศรษฐกิจรอบค้อมมีความเหลื่อมล้ำ ส่งผลให้นักเรียนในพื้นที่ชุมชนขาดโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ

คุณภาพของผู้เรียนโดยรวมยังต่ำกว่าเกณฑ์ (ร้อยละ 50) โดยเฉพาะกลุ่มสาระคณิตศาสตร์วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และสังคมศึกษา การจัดการศึกษาของสถานศึกษา ยังไม่ส่งผลให้ผู้เรียนมีทักษะและสมรรถนะในศตวรรษที่ 21 ซึ่งแนวการพัฒนาทักษะศตวรรษที่ 21 ของนักเรียน Oxford University Press ELT (2013) ระบุ “กลยุทธ์สำคัญ 5 ประการ” เพื่อส่งเสริมการคิดและการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย (1) แนะนำนักเรียนเป็นผู้นำการเรียนรู้ (2) สร้างสภาพแวดล้อมในห้องเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (3) ส่งเสริมการทำงานร่วมกัน (4) พัฒนาทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ (5) ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ นอกจากนี้ การวิเคราะห์โอกาส (opportunities) ชุมชนมีแหล่งเรียนรู้ด้านประวัติศาสตร์ ศาสนา วัฒนธรรม และประเพณี เช่น ศูนย์วัฒนธรรมตำบลหนองบัว วัด/อาชีพ /ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่หลากหลาย เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ระบุในมาตรา 8 ว่าการจัดการศึกษาให้ยึดหลักประกอบด้วย (1) เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน (2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และ (3) การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่องแม้จะมีการใช้ CLIL และ CBL อย่างแพร่หลาย แต่ยังคงขาดการศึกษาการบูรณาการทั้งสองแนวทางร่วมกันในระดับประถมศึกษา โดยเฉพาะในรายวิชาเศรษฐศาสตร์

ดังนั้นจากความเป็นมาความสำคัญและปัญหาดังกล่าว จึงเป็นที่มาของการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการจากวัฒนธรรมและประเพณี ในกลุ่มสาระการเรียนรู้รายวิชา เศรษฐศาสตร์ ชั้น

ประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ CLIL+CBL (Content and Language Integrated Learning (CLIL), Community-based Learning (CBL) เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนให้สอดคล้องกับทักษะจำเป็นในศตวรรษที่ 21

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการจากวัฒนธรรมและประเพณี ในกลุ่มสาระการเรียนรู้รายวิชา เศรษฐศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ CLIL+CBL
2. ส่งเสริมให้นักเรียนได้สร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าต่อชุมชน
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนในการเรียนรู้เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการจากวัฒนธรรมและประเพณี โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ CLIL+ CBL

การทบทวนวรรณกรรม

พัทธ์ธันต์ แสงพลอย และสรณบดีนทร์ ประสารทรัพย์ (2566) วิจัยเรื่อง การสอนแบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่าน ภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปี การศึกษา 2565 หลังใช้การสอนแบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) สูงกว่าก่อน เรียน อย่างมีนัยสถิติที่ระดับ .05 2) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการสอนแบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) อยู่ในระดับมากที่สุด

กิตติยา ฤทธิภักดี, ปวรรณรัตน์ ประเทืองไทย, ธฤตา นฤภัย (2568) บทความวิชาการเรื่อง การออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 วัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยชุมชนเป็นฐานที่เชื่อมโยงเนื้อหาบทเรียนกับชุมชน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีความหมายและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันโดยนำปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชนเป็นประเด็นหลักในการศึกษา ผู้เรียนเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติในชุมชน ซึ่งช่วยเชื่อมโยงทฤษฎีกับประสบการณ์จริง พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการทำงานร่วมกันในบริบทที่เป็นจริง การเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจลึกซึ้งในปัญหาชุมชน และสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน เช่น การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือโครงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ซึ่งไม่เพียงแต่สร้างความรู้ทางวิชาการ แต่ยังเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมและการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน แนวทางนี้ส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงบทบาทของผู้สอนจากการเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้มาเป็นผู้ช่วยหรือโค้ชในการกระตุ้นการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา ผู้สอนจึงมีบทบาทสำคัญในการเชื่อมโยงทฤษฎีและการปฏิบัติให้มีความหมายและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยเน้นการกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดอย่างมีวิจารณญาณและประยุกต์ใช้ความรู้ในการแก้ไขปัญหาจากประสบการณ์จริงในชุมชน การเชื่อมโยงการเรียนรู้กับชุมชนช่วยพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกันและการรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งเป็นทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง การทำงานร่วมกัน และการแก้ปัญหาล้อม ชุมชนที่เข้าร่วมยังได้รับประโยชน์จากการนำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม ส่งผลให้ชุมชนมีการพัฒนาในระยะยาวสะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อการพัฒนาของทั้งผู้เรียน ผู้สอน และชุมชนในการรับมือกับความท้าทายในโลกที่เปลี่ยนแปลงไป

ธนาธิป รัตนพันธ์ (2567) วิจัยเรื่อง ผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community-Based Learning : CBL) บูรณาการกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพ่วงพรมครวิทยา ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาเรื่องเศรษฐกิจชุมชน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ผลการประเมินทักษะการคิดสร้างสรรค์ อยู่ในระดับดี และ 3) ผลการประเมินความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการได้แบ่งขั้นตอนการดำเนินการออกเป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 Cognition and Culture (CLIL+ CBL) ชั่วโมงที่ 1

ขั้นตอนที่ 2 ขึ้นกำหนดความมุ่งหมาย ชั่วโมงที่ 2

ในขั้นนี้ผู้สอนจำเป็นต้องมีหลักปฏิบัติดังนี้ 1.ฐานการช่วยเหลือ (Scaffolding) 2. โค้ช (Coaching) 3. การร่วมมือกันแก้ปัญหา (Collaboration)

ขั้นตอนที่ 3 ขึ้นวางแผนและดำเนินงาน ชั่วโมงที่ 3

ในขั้นนี้ผู้สอนจำเป็นต้องมีหลักปฏิบัติดังนี้ 1.ฐานการช่วยเหลือ (Scaffolding) 2. โค้ช (Coaching) 3. การร่วมมือกันแก้ปัญหา (Collaboration)

ขั้นตอนที่ 4 ขึ้นนำเสนอผลงาน ชั่วโมงที่ 4

เกณฑ์การให้คะแนนระดับคุณภาพ

ดีมาก	4	คะแนน
ดี	3	คะแนน
พอใช้	2	คะแนน
ต้องปรับปรุง	1	คะแนน

เกณฑ์การสรุปผล

ดีมาก	19 - 24	คะแนน
ดี	13 - 18	คะแนน
พอใช้	7 - 12	คะแนน
ต้องปรับปรุง	1 - 6	คะแนน

ผลการวิจัย

1. เกิดการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการจากวัฒนธรรมและประเพณี ในกลุ่มสาระการเรียนรู้รายวิชา เศรษฐศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ CLIL+CBL
2. นักเรียนได้สร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าต่อชุมชน
3. ประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนในการเรียนรู้เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการจากวัฒนธรรมและประเพณี โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ CLIL+ CBL ได้ดังนี้

วารสารครุพัฒนาปริทรรศน์ ปีที่ 2 ฉบับที่ 4 ตุลาคม-ธันวาคม 2568

1. ความพึงพอใจด้านเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้

ด้านเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้	ร้อยละ	S.D.	แปลผล
1. เนื้อหาสอดคล้องกับบริบทของวัฒนธรรมและประเพณีในท้องถิ่น	88.89	0.68	มาก
2. ได้รับความรู้เกี่ยวกับการผลิตสินค้าและบริการที่เชื่อมโยงกับวัฒนธรรม	91.11	0.50	มากที่สุด
3. กิจกรรมการเรียนรู้มีความน่าสนใจและหลากหลาย	82.22	0.57	มาก
4. การเรียนรู้ผ่านชุมชนทำให้เข้าใจบริบทจริงได้ดีขึ้น (CBL)	77.78	0.99	มาก
5. การเรียนรู้ในหน่วยนี้ช่วยกระตุ้นการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา	80.00	0.00	มากที่สุด
ด้านเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้	84.00	0.74	ระดับมาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ความพึงพอใจด้านเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากและมากที่สุด ทั้ง 5 ด้าน โดยพบว่า ได้รับความรู้เกี่ยวกับการผลิตสินค้าและบริการที่เชื่อมโยงกับวัฒนธรรม และ การเรียนรู้ในหน่วยนี้ช่วยกระตุ้นการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วน เนื้อหาสอดคล้องกับบริบทของวัฒนธรรมและประเพณีในท้องถิ่น กิจกรรมการเรียนรู้มีความน่าสนใจ และหลากหลาย

และ การเรียนรู้ผ่านชุมชนทำให้เข้าใจบริบทจริงได้ดีขึ้น (CBL) อยู่ในระดับมาก

2. ความพึงพอใจด้านการเรียนรู้ภาษา (ตามแนว CLIL)

ด้านการเรียนรู้ภาษา (ตามแนว CLIL)	ร้อยละ	S.D.	แปลผล
6. ได้เรียนรู้คำศัพท์และประโยคเกี่ยวกับสินค้าและวัฒนธรรม	86.67	0.67	มาก
7. ได้ฝึกทักษะภาษา (ฟัง พูด อ่าน เขียน) ควบคู่กับเนื้อหา	88.89	0.50	มาก
8. การใช้ภาษาในกิจกรรมทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ลึกขึ้น	73.33	0.94	มาก
9. มีความมั่นใจมากขึ้นในการใช้ภาษาในสถานการณ์จริง	82.22	0.99	มาก
ด้านการเรียนรู้ภาษา (ตามแนว CLIL)	81.22	0.77	ระดับมาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ความพึงพอใจด้านการเรียนรู้ภาษา (ตามแนว CLIL) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้ง 4 ด้าน ได้เรียนรู้คำศัพท์และประโยคเกี่ยวกับสินค้าและวัฒนธรรม ได้ฝึกทักษะภาษา (ฟัง พูด อ่าน เขียน) ควบคู่กับเนื้อหา การใช้ภาษาในกิจกรรมทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ลึกขึ้น และ มีความมั่นใจมากขึ้นในการใช้ภาษาในสถานการณ์จริง อยู่ในระดับมาก

3. ความพึงพอใจด้านการจัดการเรียนการสอนและครูผู้สอน

ด้านการจัดการเรียนการสอนและครูผู้สอน	ร้อยละ	S.D.	แปลผล
10. ครูอธิบายเนื้อหาและกิจกรรมได้ชัดเจน	91.11	0.50	มากที่สุด
11. ครูส่งเสริมการมีส่วนร่วมและให้โอกาสในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	88.89	0.96	มาก
12. ได้รับการสนับสนุนและคำแนะนำที่เหมาะสมระหว่างการเรียน	91.11	0.68	มากที่สุด
ด้านการจัดการเรียนการสอนและครูผู้สอน	90.37	0.71	ระดับมากที่สุด

วารสารครุพัฒนาปริทรรศน์ ปีที่ 2 ฉบับที่ 4 ตุลาคม-ธันวาคม 2568

จากตารางที่ 3 พบว่า ความพึงพอใจด้านการจัดการเรียนการสอนและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ครูอธิบายเนื้อหาและกิจกรรมได้ชัดเจน และ ได้รับการสนับสนุนและคำแนะนำที่เหมาะสมระหว่างเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือครูส่งเสริมการมีส่วนร่วมและให้โอกาสในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก

4. ความพึงพอใจด้านผลลัพธ์ของการเรียนรู้

ด้านผลลัพธ์ของการเรียนรู้	ร้อยละ	S.D.	แปลผล
13. สามารถอธิบายหรือถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับสินค้า/บริการเชิงวัฒนธรรมได้	88.89	0.68	มาก
14. สามารถประยุกต์ใช้ความรู้กับชุมชนหรือสถานการณ์จริงได้	88.89	0.50	มาก
15. โดยรวมแล้ว พึงพอใจกับการเรียนรู้ในหน่วยนี้	95.56	0.42	มากที่สุด
ด้านผลลัพธ์ของการเรียนรู้	91.11	0.53	ระดับมากที่สุด

จากตารางที่ 4 พบว่า ความพึงพอใจด้านผลลัพธ์ของการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า โดยรวมแล้ว พึงพอใจกับการเรียนรู้ในหน่วยนี้ อยู่ในระดับ มากที่สุด รองลงมาคือ สามารถอธิบายหรือถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับสินค้า/บริการเชิงวัฒนธรรมได้ และ สามารถประยุกต์ใช้ความรู้กับชุมชนหรือสถานการณ์จริงได้ อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้แผน CLIL+CBL สามารถพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งด้านเนื้อหา การใช้ภาษา และการบูรณาการความรู้กับบริบทชุมชน นักเรียนไม่เพียงแต่ได้รับความรู้ทางเศรษฐศาสตร์เชิงวัฒนธรรม แต่ยังสามารถสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณค่าจริงต่อท้องถิ่น อีกทั้งมีความพึงพอใจในระดับสูง ซึ่งแสดงถึงความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนรู้ต่อการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21

ข้อเสนอแนะ

1. **เชิงนโยบาย** สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมการสอนที่เชื่อมโยงชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนและสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางการศึกษาในพื้นที่
2. **เชิงการวิจัย** ควรมีการศึกษาต่อยอดในระดับที่กว้างขึ้น เช่น ทดลองใช้กับหลายโรงเรียนหรือหลายระดับชั้น เพื่อยืนยันประสิทธิผลของ CLIL+CBL และพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ที่ยั่งยืนต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาค่าผลของการจัดการเรียนรู้แบบ CLIL+CBL ในระดับชั้นหรือบริบทโรงเรียนที่แตกต่างกัน เพื่อยืนยันความเหมาะสมและความสามารถในการนำไปใช้ในวงกว้าง
2. ควรมีการวิจัยเชิงเปรียบเทียบระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบ CLIL+CBL กับรูปแบบการสอนอื่น ๆ เพื่อศึกษาความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะในศตวรรษที่ 21

3.ควรศึกษาผลระยะยาวของการจัดการเรียนรู้แบบ CLIL+CBL ต่อทักษะการคิดสร้างสรรค์ การสื่อสาร และการเรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้เรียน

เอกสารอ้างอิง

กิตติยา ฤทธิภักดี, ปวรรณรัตน์ ประเทืองไทย, และ ธฤตา นฤภัย. (2568). การออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. *วารสารสังคมพัฒนศาสตร์*, 8(5), 24–36.

ชฎาภรณ์ สงวนแก้ว. (2551). *การจัดการเรียนรู้สองสถานะ (Dual Mode Learning Management)*. สืบค้นจาก <https://www.patai.ac.th/files/Dual-Mode-School-20081023.pdf>

ธนาธิป รัตนพันธ์. (2567). ผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community-Based Learning: CBL) บูรณาการกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพวงพรมครวิทยา. *Education Journal of Nakhon Si Thammarat Rajabhat University*, 3(1), 1–13. <https://doi.org/10.14456/ejnst.2024.e0752>

พัทธ์ธนันต์ แสงพลอย, และ สรณบดีนิทร์ ประสารทรัพย์. (2566). ผลของการสอนแบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 21(2).